

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางราง
พ.ศ. ....

หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง (มาตรา ๕ ถึงมาตรา ๑๓)

- เรื่อง วาระการประชุมและวาระการดำรงตำแหน่ง
- เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

หมวด ๒ การจัดทำโครงการการขนส่งทางราง (มาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๓๒)

• ส่วนที่ ๑ การจัดทำแผนพัฒนาการขนส่ง ทางราง

- เรื่อง การจัดทำและเสนอแผนพัฒนา
- เรื่อง การสำรวจพื้นที่เบื้องต้นและสิทธิในการเรียกค่าเสียหายจากการสำรวจ เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

• ส่วนที่ ๒ การเสนอโครงการการขนส่งทางราง

- เรื่อง การให้เอกชนร่วมลงทุน
- เรื่อง การเปิดเสรีการเดินรถ

• ส่วนที่ ๓ การดำเนินการโครงการการขนส่งทางราง

- เรื่อง การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์
- เรื่อง การขออนุญาตจัดสร้าง
- เรื่อง การตรวจสอบระหว่างการจัดสร้าง
- เรื่อง การทดสอบระบบ

หมวด ๓ เขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง (มาตรา ๓๓ ถึง มาตรา ๒๗)

- เรื่อง เขตระบบรถขนส่งทางราง และเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง

หมวด ๔ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ (มาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๗๐)

• ส่วนที่ ๑ การขออนุญาต

- เรื่อง การขออนุญาตและประเภทใบอนุญาต
- เรื่อง คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต นิติบุคคล ทุน ผู้บริหารและผู้จัดการ
- เรื่อง อายุใบอนุญาต
- เรื่อง การออก ต่ออายุ การออกใบแทน การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต

• ส่วนที่ ๒ หน้าที่ของผู้ประกอบการกิจการขนส่งทางราง

- เรื่อง หน้าที่ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางตามประเภทและเงื่อนไขในใบอนุญาต
- เรื่อง หน้าที่ในการจัดให้มีประกันภัย
- เรื่อง หน้าที่ในการแจ้งอุบัติเหตุ
- เรื่อง หน้าที่ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย

- เรื่อง หน้าที่ในการแจ้งต่ออธิบดี เมื่อมีเหตุต้องพักหรือหยุดให้บริการ
- เรื่อง หน้าที่ในการส่งบัญชีแสดงฐานะทางการเงินและงบการเงิน
- เรื่อง ห้ามโอนสิทธิตามใบอนุญาต
- เรื่อง หน้าที่ในการรายงานต่ออธิบดี กรณีไม่สามารถดำเนินกิจการหรือจะยกเลิกกิจการ
- เรื่อง สิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางต่างประเทศ

• ส่วนที่ ๓ การหนดอัตราค่าโดยสารและค่าบริการ

- เรื่อง การกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสารและการทบทวนค่าโดยสาร
- เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร

• ส่วนที่ ๔ การใช้รางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกัน

- เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการราง
- เรื่อง หนังสือสัญญาการใช้รางเพื่อการขนส่ง
- เรื่อง การดำเนินโครงการที่เป็นการเปิดเสรีการเดินทาง Open Access

• ส่วนที่ ๕ การจัดสรรความจุ ตารางเวลาเดินรถ และเส้นทาง

หมวด ๕ การสอบสวนอุบัติเหตุ (มาตรา ๗๑ ถึงมาตรา ๘๓)

- เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- เรื่อง วาระการประชุมและวาระการดำรงตำแหน่ง
- เรื่อง อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการสอบสวน
- เรื่อง การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

หมวด ๖ ผู้ตรวจการขนส่งทางราง (มาตรา ๘๔ ถึงมาตรา ๘๗)

- เรื่อง อำนาจและหน้าที่ของผู้ตรวจการขนส่งทางราง
- เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งของผู้ตรวจการขนส่งทางราง

หมวด ๗ ผู้ประจำหน้าที่ (มาตรา ๘๘ ถึงมาตรา ๙๔)

- เรื่อง การอนุญาต การขอรับใบอนุญาตและประเภทของใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่
- เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ประจำหน้าที่
- เรื่อง การออก การต่ออายุและใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่
- เรื่อง การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่
- เรื่อง ผู้ประจำหน้าที่ต่างประเทศ

หมวด ๘ การจดทะเบียนรถขนส่งทางราง (มาตรา ๙๕ ถึงมาตรา ๑๐๓)

- เรื่อง การขอจดทะเบียนรถขนส่งทางราง
- เรื่อง รถขนส่งทางรางที่ได้รับการยกเว้น

หมวด ๙ การคุ้มครองผู้โดยสารและผู้ให้บริการ (มาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๑๐)

- เรื่อง การคุ้มครองเรื่องค่าโดยสาร

- เรื่อง การคุ้มครองจากเหตุการณ์ดินรูล้ำซ้ำหรือถุกยกเล็ก
- เรื่อง การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและการประกันความเสียหาย
- เรื่อง การร้องเรียนกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการ
- เรื่อง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ความปลอดภัย

หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๑๑ ถึงมาตรา ๑๔๐)

- เรื่อง มาตรการบังคับทางปกครอง
- เรื่อง โทษทางอาญา

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๔๑ ถึงมาตรา ๑๔๗)

- กำหนดการดำเนินการของคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง
- อำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยและ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทยมีอยู่ ให้คงอยู่ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดกับพระราชบัญญัตินี้
- ภายในระยะเวลา ๑๒๐ วันนับแต่ที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับใช้ให้กรรมการขนส่งทางราง ออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามสิทธิและประเภทให้การรถไฟแห่งประเทศไทยและการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
- ให้เขตรบบรรณไฟฟ้า และเขตคุ้มครองระบบรถไฟฟ้า ตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนฯ และเขตทางรถไฟตามกฎหมายว่าด้วยจัดการรถไฟแลทางหลวงฯ มีผลบังคับใช้ต่อไป
- ให้ผู้ประจำหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน เป็นผู้มีสิทธิได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำ หน้าที่โดยยื่นคำขอต่ออธิบดี ภายใน ๑๒๐ วัน
- เรื่องจดทะเบียนรถขนส่งทางราง
- กรรมการขนส่งทางรางต้องดำเนินการรับรองสถาบันฝึกอบรมให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางราง
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางราง

[ชื่อพระราชบัญญัติ]

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ....

[ใช้บังคับ]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

[บทนิยาม]

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การขนส่งทางราง” หมายความว่า การขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้าโดยรถขนส่งทางราง

“รถขนส่งทางราง” หมายความว่า รถที่ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้า โดยขับเคลื่อนไปบนทางซึ่งมีราง เช่น รถไฟ รถไฟฟ้า
รถราง และให้หมายความรวมถึงรถที่วิ่งบนรางหรือทางเฉพาะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สินค้า” หมายความว่า สัมภาระและทรัพย์สินอันเป็นสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ และรวมถึงสิ่งมีชีวิตหรือ สัตว์ที่ตายแล้ว

“รางเพื่อการขนส่ง” หมายความว่า โครงสร้างพื้นฐานทางราง ระบบราง โครงสร้างทางวิ่ง ระบบ อาณัติสัญญาณ ระบบ
การสื่อสาร และระบบแหล่งจ่ายไฟ สถานี อานขนส่งสินค้าทางราง ศูนย์ควบคุมการเดิน รถ อาคารสำนักงาน โรงซ่อมบำรุง เขต
ระบบการขนส่งทางราง รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและทรัพย์สินที่จำเป็น ในการประกอบกิจการ

“กิจการขนส่งทางราง” หมายความว่า การประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง การประกอบกิจการเดิน รถขนส่งทางราง และ
การประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง

“กิจการรางเพื่อการขนส่ง” หมายความว่า กิจการบริหารจัดการ และบำรุงรักษา รางเพื่อการขนส่ง

“กิจการเดินรถขนส่งทางราง” หมายความว่า กิจการเดินรถขนส่งทางรางสำหรับผู้โดยสารหรือ ขนส่งสินค้า

“กิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตน” หมายความว่า การขนส่งทางรางซึ่งไม่ใช่เพื่อการพาณิชย์ หรือการขนส่งทางราง
เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับกิจการนั้น โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่งสินค้า หรือ ค่าธรรมเนียมอื่น

“ค่าโดยสาร” หมายความว่า บำเหน็จที่ต้องจ่ายเพื่อการโดยสาร ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตเรียกเก็บจากผู้ให้บริการ

“ค่าขนส่ง” หมายความว่า ค่าระวาง หรือบำเหน็จที่ต้องจ่ายเพื่อการรับขนส่งสินค้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาต เรียกเก็บจาก
ผู้ให้บริการ

“ค่าใช้จ่ายอื่นจากรถและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการ” หมายความว่า ค่าตอบแทนการ ใช้ประโยชน์จาก
รางหรือโครงสร้างพื้นฐานอื่นในการขนส่งทางราง

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากค่าโดยสารและค่าขนส่ง ผู้ได้รับใบอนุญาต เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการ

“สถานี” หมายความว่า สถานที่ที่ผู้โดยสารหรือสินค้าในการประกอบกิจการขนส่งทางราง

“เขตระบบรถขนส่งทางราง” หมายความว่า เขตที่หวงกันไว้สำหรับความปลอดภัยของระบบรถขนส่งทางราง

“เขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง” หมายความว่า เขตที่หวงกันไว้เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบรถขนส่งทางราง ที่ขยายต่อจากเขตระบบรถขนส่งทางราง

“แผนพัฒนาการขนส่งทางราง” หมายความว่า

(๑) แผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางราง ได้แก่ แผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางในระดับประเทศ

(๒) แผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางในเขตเมือง ได้แก่ แผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

(๓) แผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางในเขตภูมิภาค ได้แก่ แผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางในเขตภูมิภาคอื่น ๆ นอกเหนือจากเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

“อุบัติเหตุ” หมายความว่า เหตุการณ์อันไม่สามารถคาดหมายได้ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน เช่น การชน การตกราง เหตุที่เกิดบนจุดตัดทางข้ามรถขนส่งทางราง เหตุอันเกิดกับบุคคลอื่น ที่มาจากรถขนส่งทางรางซึ่งกำลังเคลื่อนที่ เพลิงไหม้ และเหตุอื่น ๆ

“อุบัติเหตุร้ายแรง” หมายความว่า

(๑) เหตุการณ์รถขนส่งทางรางชนกันหรือตกราง ซึ่งทำให้มีบุคคลเสียชีวิตอย่างน้อย ๑ คน หรือมีผู้บาดเจ็บสาหัสตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป หรือเกิดความเสียหายอย่างมาก ต่อรถขนส่งทางราง โครงสร้างพื้นฐาน หรือ สิ่งแวดล้อม

(๒) เหตุอื่นใด ซึ่งทำให้มีบุคคลเสียชีวิตอย่างน้อย 5 คน หรือมีผู้บาดเจ็บสาหัสตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป หรือเกิดความเสียหายอย่างมาก ต่อรถขนส่งทางราง โครงสร้างพื้นฐาน หรือสิ่งแวดล้อม

“อุบัติเหตุการอื่น” หมายความว่า เหตุการณ์อื่นใดนอกเหนือจากอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุร้ายแรงซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และมีผลต่อความปลอดภัยของการขนส่งทางราง

“ผู้ได้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาต “ผู้ประจำหน้าที่” หมายความว่า พนักงานขับรถขนส่งทางราง หรือผู้ทำหน้าที่อื่นกฎกระทรวงตามที่กำหนดใน

“เจ้าของโครงการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการขนส่งทางราง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐาน” หมายความว่า ผู้ดูแลบริหารจัดการรางเพื่อการขนส่งและทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการขนส่ง โดยเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง หรือผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง

“ผู้ประกอบการเดินรถขนส่งทางราง” หมายความว่า ผู้ให้บริการเดินรถขนส่งทางราง โดยได้รับ ใบอนุญาตประกอบกิจการเดินรถ เพื่อขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้าทางรางในเส้นทางที่ได้รับอนุญาต

“นายทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางรางซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ตรวจการขนส่งทางราง” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางรางซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นผู้ตรวจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางราง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

[รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย]

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก กฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้รางหรือทางเฉพาะและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเชื่อมต่อการขนส่งทางราง กับการขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางน้ำสถานีขนส่งทางบก ศูนย์กระจายสินค้า ที่พักสินค้า ท่าเรือบก นิคมอุตสาหกรรม และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นที่ประโยชน์จากการประกอบกิจการขนส่งทางราง
- (๕) กำหนดมาตรฐานการขนส่งทางราง
- (๖) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และการยกเว้นค่าธรรมเนียม
- (๗) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

[องค์ประกอบของคณะกรรมการ]

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนแปดคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณปลัดกระทรวงคมนาคม และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิศวกรรม ด้านขนส่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการขนส่งทางรางให้อิทธิพลเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อิทธิพลแต่งตั้งข้าราชการในกรมการขนส่งทางรางจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(๓) เป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับแต่งตั้ง

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการของนิติบุคคลที่ประกอบการ เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางราง

(๕) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

(๖) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๗) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๘) เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๙) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือจาก หน่วยงานของท่าน เพราะทุกวัดฝ่าหน้าที่หรือประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

(๑๐) เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของกรมการขนส่งทางรางหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีสัญญาจ้างกับการการขนส่งทางราง

(๑๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ไปกิจการที่กระทำกับกรมการขนส่งทางราง ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

[วาระการดำรงตำแหน่ง]

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งคนแทน เมื่อครบกำหนดตามวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

[การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ]

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(2) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

[หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ]

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนากิจการขนส่งทางราง และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

(๒) ให้ความเห็นชอบโครงการของหน่วยงานของรัฐในการประกอบกิจการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของ โครงการ และเมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เจ้าของโครงการ เสนอโครงการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) เสนอแนวทางในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับประโยชน์จากการประกอบขนส่งทางรางต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๔) เสนอแนวทางในการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีเพื่อส่งเสริม สนับสนุน การใช้ประโยชน์จากการประกอบ กิจการขนส่งทางรางต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๕) เสนอแนวทางในการเชื่อมต่อการขนส่งทางราง กับการขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางน้ำ สถานีขนส่งทางบก ศูนย์กระจายสินค้า ที่พักรถสินค้า ท่าเรือบก นิคมอุตสาหกรรม และส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๖) กำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการ ประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่น รวมถึงกำหนดประเภทของบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสาร

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่น

(๘) ให้ความเห็นชอบหลักการของร่างกฎกระทรวงตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๙) เสนอแนะ รายงานปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการที่เกี่ยวกับกิจการขนส่งทางรางต่อคณะรัฐมนตรี

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษาหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ
มอบหมายหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

[การประชุมของคณะกรรมการ]

มาตรา ๑๐ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตาม กฎหมายว่าด้วยวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

[อำนาจเรียกบุคคลหรือเอกสารหลักฐานของคณะกรรมการ]

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร
หลักฐานหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

[คำตอบแทนคณะกรรมการ]

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับประโยชน์หรือคำตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
[หน้าที่และอำนาจของกรรมการขนส่งทางราง]

มาตรา ๑๓. ให้กรรมการขนส่งทางราง มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ รวมถึงคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ
- (๒) จัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการให้เห็นชอบแต่งตั้ง
- (๓) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางในการพัฒนาสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับประโยชน์
จากการประกอบกิจการขนส่งทางราง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๔) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางในการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีเพื่อ ส่งเสริม สนับสนุน การใช้
ประโยชน์จากการประกอบกิจการขนส่งทางราง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๕) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการเชื่อมต่อการขนส่งทางราง กับการขนส่งทางอากาศ การขนส่ง ทางน้ำ สถานีขนส่งทาง
บก ศูนย์กระจายสินค้า ที่พักสินค้า ท่าเรือบก นิคมอุตสาหกรรม และส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๖) สำรวจพื้นที่เบื้องต้นเพื่อกำหนดแนวเส้นทางการขนส่งทางราง
- (๗) ศึกษาและวิเคราะห์โครงการของหน่วยงานของรัฐในการประกอบกิจการขนส่งทางราง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๘) จัดทำและประกาศใช้มาตรฐานการขนส่งทางรางในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
  - (ก) มาตรฐานด้านเทคนิค
  - (ข) มาตรฐานด้านความปลอดภัย
  - (ค) มาตรฐานด้านการเดินรถขนส่งทางราง
  - (ง) มาตรฐานด้านคุณลักษณะเฉพาะ
  - (จ) มาตรฐานด้านการทดสอบ
  - (ฉ) มาตรฐานด้านการตรวจสอบและประเมิน
  - (ช) มาตรฐานด้านการซ่อมบำรุง และบำรุงทาง
  - (ซ) มาตรฐานผู้ประจำหน้าที่

(ณ) มาตรฐานด้านการประกอบกิจการขนส่งทางราง และการให้บริการ

(ญ) มาตรฐานอื่น ๆ ที่จำเป็น

(๙) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์ จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๑๐) ประสานงานและติดตามผลการดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามแผนการ พัฒนาการขนส่งทางรางที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ร่วมมือและประสานงานด้านการขนส่งทางรางกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบกิจการขนส่งทางราง รวมถึงการใช้รางและทางเฉพาะ

(๑๓) กำกับดูแล ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตและผู้ประจำหน้าที่ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) เสนอแนะ รายงานปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการที่เกี่ยวกับกิจการขนส่งทางรางต่อคณะกรรมการ

(๑๕) ให้การรับรองหน่วยงานหรือสถาบันที่ให้การรับรองความรู้และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๘๔ (๒)

(๑๖) จัดทำร่างระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๔ เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี

(๑๗) จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขนส่งทางรางและการประกอบกิจการขนส่งทางราง

(๑๘) กำกับดูแล การใช้รางและทางเฉพาะ และการใช้รางร่วมกันของผู้ได้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๙) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

การจัดทำโครงการการขนส่งทางราง

ส่วนที่ ๑

การจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง

[การทำแผนการพัฒนา]

มาตรา ๑๔ ให้กรมการขนส่งทางรางจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง โดยให้เสนอขอความเห็นชอบแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

[หน้าที่และอำนาจของกรมการขนส่งทางรางในการสำรวจพื้นที่เบื้องต้น]

มาตรา ๑๕ ในการจัดทำแผนตามมาตรา ๑๔ ให้กรมการขนส่งทางรางมีอำนาจหน้าที่สำรวจพื้นที่เบื้องต้น เพื่อประโยชน์ในการทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวเส้นทางการขนส่งทาง รางให้เป็นไปโดยเหมาะสมแก่การบริการ

สาธารณะ และมีความปลอดภัยแก่ประชาชน ในการดำเนินการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นของกรรมการขนส่งทางรางต้องดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการขนส่งทางรางดำเนินการสำรวจเบื้องต้นในเขตพื้นที่ โดยจัดทำเป็นประกาศกำหนดพื้นที่ที่จะทำการสำรวจ ปิดไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และในบริเวณที่จะทำการสำรวจ

(๒) ในกรณีที่กรรมการขนส่งทางรางมีความจำเป็นต้องเข้าไปในเขตที่ดินของบุคคลใดเพื่อการสำรวจ ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้า เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบ วัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบวันและเวลาในการเข้าไปในเขตที่ดิน รวมทั้งการที่จะต้อง ดำเนินการเพื่อการสำรวจในเขตที่ดินนั้น ทั้งนี้ การเข้าไปในเขตที่ดินของบุคคลใดให้กระทำได้ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

(๓) ในการสำรวจ ให้กรรมการขนส่งทางรางมีอำนาจขุดเจาะที่ดินและเก็บหินดิน น้ำ หรือสิ่งต่าง ๆ อันจำเป็นแก่การสำรวจ รวมทั้งอาจตัดกิ่งไม้ หรือกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งกีดขวางได้เท่าที่จำเป็น โดยใช้ความ ระมัดระวังให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินน้อยที่สุด และเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กรรมการขนส่งทางรางปรับปรุงที่ดินให้เป็นไปในสภาพใกล้เคียงของเดิมมากที่สุด ถ้าไม่อาจดำเนินการได้หรือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินต้องได้รับความเสียหายอันเกิดจากการดำเนินการดังกล่าว ให้กรรมการขนส่งทางราง จ่ายเงินค่าเสียหายเพื่อการนั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
[สิทธิเรียกเงินค่าเสียหายในกรณีการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นก่อให้เกิดความเสียหาย]

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น บุคคลนั้นมีสิทธิเรียกเงินค่าเสียหายจาก กรรมการขนส่งทางรางได้

เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นได้เรียกค่าเสียหายจากกรรมการขนส่งทางรางตาม วรคหนึ่ง ให้กรรมการขนส่งทางรางพิจารณาจ่ายเงินค่าเสียหายให้ตามความเป็นธรรม โดยให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ มีสิทธิรับเงินค่าเสียหายมารับเงินค่าเสียหายจากกรรมการขนส่งทางราง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บุคคลนั้น เรียกเงินค่าเสียหายจากกรรมการขนส่งทางราง

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าเสียหายที่ กรรมการขนส่งทางราง กำหนด หรือในกรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าเสียหายไม่มารับเงินค่าเสียหายภายในเวลาที่ กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการขนส่งทางราง นำเงินจำนวนดังกล่าวไปฝากไว้กับธนาคารออมสินหรือธนาคาร พาณิชยที่เป็นรัฐวิสาหกิจโดยพลันในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น โดยแยกฝากเป็นบัญชี เฉพาะราย หากมีดอกเบียหรือดอกผลเกิดขึ้นเนื่องจากการฝากเงินนั้น ให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น

เมื่อกรรมการขนส่งทางรางนำเงินค่าเสียหายไปฝากไว้กับธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชยที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามวรรคสองแล้ว ให้กรรมการขนส่งทางรางมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ในกรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าเสียหายไม่มารับเงินค่าเสียหายภายในเวลาที่กำหนด ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่น อย่างน้อยสามวันติดต่อกันเพื่อให้เข้าชม หรือ ผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดค่าเสียหาย การนำเงินค่าเสียหายไปฝากไว้กับธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชยที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และวิธีการในการรับเงินค่าเสียหายดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

[สิทธิฟ้องคดีในกรณีไม่พอใจในจำนวนเงินค่าเสียหาย]

มาตรา ๑๗ ในกรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พอใจในจำนวนเงินค่าเสียหายที่ กรมการขนส่งทางราง กำหนดตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงินค่าเสียหายที่ กรมการขนส่งทางรางฝากไว้ ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อ ศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กรมการขนส่งทางรางได้เงิน ค่าเสียหายฝากไว้ตามมาตรา ๑๖ วรรคสาม

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้สิ่งของหรือทรัพย์สินหรือการ ดำเนินการใด ๆ ของ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระงับหรือหยุดชะงัก

ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าเสียหายเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น ได้รับดอกเบี้ยในอัตรา สูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชย์ ที่เป็นรัฐวิสาหกิจในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นนับ แต่วันที่ฝากเงินค่าเสียหาย หรือได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของ ดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวน เงินที่เพิ่มขึ้น นับแต่วันที่มีการจ่ายเงิน ค่าเสียหาย ในกรณีที่มีการจ่ายเงินค่าเสียหายให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นพอใจและได้รับเงินค่าเสียหายแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงิน ค่าเสียหายต่อศาลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือสละสิทธิไม่รับเงินค่าเสียหายดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้องเงิน ค่าเสียหายนั้นอีกไม่ได้

[การเผยแพร่ข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน]

มาตรา ๑๘ เมื่อกรมการขนส่งทางรางได้จัดทำแผนการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางเสร็จแล้ว ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการให้ ความเห็นชอบให้กรมการขนส่งทางรางจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนและให้กรมการขนส่งทางรางรวบรวมและจัดทำข้อสรุปความคิดเห็นที่ได้รับตามวรรคหนึ่ง ประกอบการพิจารณาแผนการ พัฒนาการขนส่งทางรางของคณะกรรมการ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ส่วนที่ ๒

การเสนอโครงการการขนส่งทางราง

[การเสนอโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางราง]

มาตรา ๑๙ ในการเสนอโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางราง ให้เจ้าของโครงการดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีรถไฟและรถไฟฟ้า ให้จัดทำรายงานผลการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ และรายงานผลการศึกษา วิเคราะห์โครงการ เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ

(๒) กรณีรถราง ให้จัดทำรายงานผลการศึกษาวិเคราะห์โครงการ เสนอต่อผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายว่า ด้วยการนั้น ก่อนเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอ เรื่องต่อคณะกรรมการ เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี

ในการเสนอโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของโครงการส่งเรื่องให้กรรมการขนส่งทางราง เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

กรณีเอกชนดำเนินโครงการหรือประกอบกิจการขนส่งทางราง โดยเอกชนเป็นผู้ลงทุนและดำเนิน กิจการบนพื้นที่ของเอกชนทั้งหมด เอกชนไม่ต้องเสนอโครงการ ทั้งนี้ หากมีการก่อสร้างรางเพื่อการขนส่ง ต้อง ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีและปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเห็นชอบของอธิบดีตามวรรคสาม ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้เอกชนผู้ ดำเนินโครงการหรือประกอบกิจการขนส่งทางรางจัดส่งข้อมูล หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ หรือมี อำนาจเรียกให้เอกชนดังกล่าวเข้ามาให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาได้

[การประกอบกิจการขนส่งทางรางดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน]

มาตรา ๒๐ การดำเนินการโครงการการขนส่งทางราง รัฐอาจให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการเอง หรือ อาจให้มีการดำเนินการโดยการให้เอกชนร่วมลงทุน

[การเสนอโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางรางที่ไม่มีเอกชนร่วมลงทุน]

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่รัฐให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการเอง ให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของ โครงการเสนอโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางรางต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีรายการดังต่อไปนี้

ก. กรณีรถไฟและรถไฟฟ้า

(๑) วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ

(๒) ขอบเขตของโครงการ

(๓) ระยะเวลาของโครงการ

(๔) ประมาณการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ตลอดระยะเวลาโครงการ

(๕) แหล่งเงินทุนที่ใช้ดำเนินการ

(๖) ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๗) การจัดให้มีสถานีเชื่อมต่อระหว่างเส้นทางและการใช้สถานีร่วมกับเส้นทางอื่น

(๘) การจัดให้มีสถานีสับเปลี่ยนรถขนส่งทางรางที่เหมาะสมกับปริมาณคนโดยสารหรือในกรณีการเชื่อมต่อการเดินทาง

(๙) การให้ใช้เส้นทางร่วมกันกับโครงการเส้นทางอื่น

(๑๐) ระบบตัวร่วมกับเส้นทางอื่นกับระบบบริการขนส่งสาธารณะอื่น

(๑๑) อัตราค่าโดยสาร ค่าแรกเข้า และหลักเกณฑ์การขึ้นอัตราค่าโดยสาร ที่จัดให้เป็นระบบเครือข่ายร่วมกันกับโครงการเส้นทางอื่น

(๑๒) ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ แก่ผู้ใช้บริการ

(๑๓) ประโยชน์อย่างอื่นเพื่อสาธารณะ เช่น การเชื่อมต่อกับอาคารที่

ข. กรณีรถราง

(๑) วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ

- (๒) ขอบเขตของโครงการ
- (๓) ระยะเวลาของโครงการ
- (๔) สัดส่วนการลงทุนของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี)
- (๕) ประมาณการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ตลอดระยะเวลาโครงการ
- (๖) แหล่งเงินทุนที่ใช้ดำเนินการ
- (๗) ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

[การแบบโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางรางที่มีเอกชนร่วมลงทุน]

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่รัฐให้มีการดำเนินกิจการโดยการให้เอกชนร่วมลงทุน ให้เจ้าของโครงการเสนอโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางรางที่มีเอกชนร่วมลงทุนต่อคณะรัฐมนตรี โดยนอกจากรายการแล้ว ให้มีรายการเพิ่มเติม ดังไปด้วย

- (๑) ระยะเวลาการให้สัมปทาน
- (๒) ความคุ้มค่าในการลงทุน
- (๓) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐ
- (๔) ส่วนแบ่งรายได้ในกรณีที่รายได้ของในการให้สัมปทาน (ถ้ามี)
- (๕) เอกชนต้องมีคุณสมบัติที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรถตามหมวด ๔
- (๖) สิทธิของบุคคลชาติไทยเป็นผู้ทำงาน
- (๗) การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ในกรณีที่จะต้องเวนคืนหรือได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ (ถ้ามี)
- (๘) สิทธิในการเชื่อมต่อโครงข่ายรถไฟ หรือรถไฟฟ้า หรือรถราง
- (๙) เงื่อนไขอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการให้สัมปทานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[การดำเนินโครงการที่มีเอกชนร่วมลงทุนในการประกอบกิจการขนส่งทางราง]

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่เป็นการโครงการที่รัฐให้มีการดำเนินกิจการโดยการให้เอกชนร่วมลงทุน เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกับโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางรางที่รัฐให้มีเอกชนร่วมลงทุนในการประกอบ กิจการขนส่งทางรางแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

สัญญาสัมปทานหรือสัญญาร่วมลงทุนตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีข้อกำหนดที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

[การดำเนินโครงการที่กำหนดให้มีการเปิดเสรีการเดินทาง Open Access]

มาตรา ๒๔ การประกอบกิจการเดินทางขนส่งทางราง มิให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนตามกฎหมายว่า ด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

ส่วนที่ ๓

การดำเนินการโครงการการขนส่งทางราง

[การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์]

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่การดำเนินการโครงการใดตามแผนพัฒนาการขนส่งทางรางจำเป็นต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือก่อให้เกิดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่ป็นรัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายเฉพาะให้ดำเนินกิจการขนส่งทางราง ให้รัฐวิสาหกิจนั้นดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเฉพาะนั้น

(๒) ในกรณีที่ป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการเวนคืนตาม กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน

(๓) ในกรณีอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้กรมการขนส่งทางรางดำเนินการเวนคืนตามกฎหมาย ว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน

[การเริ่มดำเนินการก่อสร้าง]

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลให้การก่อสร้างโครงการการขนส่งทางรางให้เป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนดในมาตรา ๔ (๕) ก่อนการจัดสร้างให้เจ้าของโครงการ ส่งแผนผังบริเวณ แบบแปลน และ รายการประกอบแบบแปลน เกี่ยวกับการจัดสร้างโครงการการขนส่งทางราง ให้อธิบดีพิจารณาเห็นชอบว่า เป็นไปตามมาตรฐาน อธิบดีอาจจัดให้มีที่ปรึกษาเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผลการตรวจพิจารณาของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง เห็นว่า แผนผังบริเวณ แบบแปลน และ รายการประกอบแบบแปลน เกี่ยวกับการจัดสร้างโครงการการขนส่งทางรางไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้เจ้าของโครงการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามที่อธิบดีเสนอแนะโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์การตรวจพิจารณา ให้อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาเพื่อเป็นผู้ตรวจสอบแผนผังบริเวณ แบบแปลน และ รายการประกอบแบบแปลน สำหรับการก่อสร้างโครงการการขนส่งทางราง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งที่ปรึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

[การตรวจสอบระหว่างการก่อสร้าง]

มาตรา ๒๗ ในระหว่างการก่อสร้างโครงการการขนส่งทางราง ให้อธิบดีมีอำนาจกำกับดูแลการ ก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในมาตรา ๔ (๕)

ให้เจ้าของโครงการเก็บแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลน สำหรับการก่อสร้างโครงการการขนส่งทางราง และพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจดูได้

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าก่อสร้างโครงการการขนส่งทางรางไม่เป็นไปตามแบบและ ก่อสร้างไม่ถูกต้อง ให้แจ้งผู้จัดสร้างโครงการการขนส่งทางรางดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

[อำนาจในการกำหนดเขตปลอดภัยในระหว่างการก่อสร้างฯ]

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีความจำเป็น ในระหว่างการจัดสร้างโครงการ ประกาศกำหนดให้บริเวณพื้นที่ใดเป็นเขตปลอดภัยในระหว่างการจัดสร้างโครงการการขนส่งทางรางและ กำหนดกิจกรรมที่ห้ามมิให้ผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐใดกระทำได้ [หน้าที่ในการทดสอบโครงสร้างและระบบการเดินรถฯ ก่อนเปิดให้บริการ]

มาตรา ๒๙ เมื่อได้จัดสร้างโครงการการขนส่งทางรางเสร็จแล้วและพร้อมที่จะดำเนินการเดินรถให้เจ้าของโครงการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อทราบและทำการทดสอบการเดินรถ

ในการทดสอบการเดินรถขนส่งทางราง ให้เจ้าของโครงการจัดให้มีวิศวกรที่ปรึกษาอิสระที่เป็นนิติบุคคล และมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบโครงสร้างพื้นฐานและทดสอบการเดินรถ ซึ่งอธิบดีให้ความ เห็นชอบ มีหน้าที่ตรวจสอบระบบและความปลอดภัยของการเดินรถพร้อมที่จะให้บริการแก่ประชาชน

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการทดสอบตามวรรคสอง ให้เจ้าของโครงการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

มาตรา ๓๐ เมื่อได้ทำการทดสอบการเดินรถแล้ว ก่อนเปิดให้บริการแก่ประชาชนต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีว่า โครงสร้างของรางและทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางมีสภาพที่สามารถใช้งาน ได้อย่างปลอดภัยและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในมาตรา ๔ (๕)

[กรรมสิทธิ์ในรางและทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง]

มาตรา ๓๑ ให้กรรมสิทธิ์ในโครงสร้างพื้นฐานทางรางเป็นของรัฐ เมื่อ

(๑) ได้มีการจัดสร้างแล้วเสร็จตามเงื่อนไขที่กำหนด ในกรณีที่เป็นใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง

(๒) ได้มีการอนุญาตให้เดินรถขนส่งทางราง ในกรณีที่เป็นใบอนุญาตประกอบกิจการรายเพื่อการขนส่ง และการเดินรถขนส่งทางราง

[ทรัพย์สินที่ใช้ในการขนส่งทางรางไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี]

มาตรา ๓๒ ทรัพย์สินที่ใช้ในการให้บริการขนส่งสาธารณะทางราง ไม่ว่าเป็นของรัฐหรือของเอกชนไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๓

เขตระบรถขนส่งทางราง และเขตปลอดภัยระบรถขนส่งทางราง

[กำหนดให้มีเขตระบรถขนส่งทางราง และเขตปลอดภัยระบรถขนส่งทางราง]

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและความปลอดภัยของการขนส่งทางราง ตลอดจนความปลอดภัยของบุคคลที่อยู่ในระบบการขนส่งทางราง ให้เจ้าของโครงการกำหนดเขตระบรถขนส่งทางรางและ เขตปลอดภัยระบรถขนส่งทางราง การกำหนดเขตระบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบรถขนส่งทางราง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้รัฐมนตรีประกาศเขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง พร้อมทั้ง แผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้อธิบดีปิดสำเนาประกาศดังกล่าว ณ ที่ทำการองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่ที่ อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ กับให้อธิบดีจัดหาเครื่องหมายแสดงแนวเขตตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

[ข้อห้ามกระทำการในเขตปลอดภัยระบบ]

มาตรา ๓๔ ภายในเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดเงื่อนไขการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีผลกระทบต่อรถขนส่งทางราง

ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้เคียงกัน เขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง และแจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารทราบ

ในการอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่อยู่ภายในเขต ปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคสองพิจารณาตรวจสอบให้ถูกต้องตามประกาศ ตามวรรคหนึ่งก่อนและแจ้งให้อธิบดีทราบด้วย

ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคสาม ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารแจ้งอธิบดีเพื่อส่งผู้แทนเข้าร่วมพิจารณาด้วย

[อำนาจของอธิบดีในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนกระทำการในเขตรบบฯ และเขตปลอดภัยระบบฯ]

มาตรา ๓๕ ผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง โดยมิได้รับอนุญาตหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตมิได้ปฏิบัติ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้อธิบดีแจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารทราบเป็นหนังสือเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขตาม อำนาจหน้าที่

ในระหว่างการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนอันอาจเป็นอันตรายแก่ การขนส่งทางราง ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งระงับการกระทำหรือกระทำการเพื่อป้องกันเหตุดังกล่าวเท่าที่จำเป็น

[กำหนดลักษณะการกระทำที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นอุปสรรคแก่ระบบการขนส่งทางราง]

มาตรา ๖ อธิบดีอำนาจออกประกาศกำหนดให้การกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือเป็น อุปสรรคแก่การขนส่งทางรางเป็นการกระทำที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าว ต้องแสดงรายละเอียดและเหตุผลให้ชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะการกระทำ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการทำนั้น

ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาและต้องปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับเขตปลอดภัยระบบการขนส่งทางราง

[การจัดทำสาธารณูปโภคในเขตรบบฯ และเขตปลอดภัยระบบฯ]

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอันเป็นสาธารณูปโภคมีความ จำเป็นต้องปักเสา พา สาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ภายในเขตรบบรถขนส่งทางราง ให้หน่วยงานของรัฐ นั้นทำความตกลงกับอธิบดีก่อน และเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีแล้ว จึงจะกระทำการนั้นได้ ทั้งนี้ อธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการได้

กรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้นำมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

การกำกับดูแลการประกอบกิจการ

ส่วนที่ ๑

การขออนุญาต

[การอนุญาตให้ประกอบกิจการขนส่งทางราง]

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการขนส่งทางราง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี ผู้ใดประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตน การประกอบกิจการนั้นไม่อยู่ในบังคับที่ต้องได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีและปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการขนส่ง ทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเห็นชอบของอธิบดีตามวรรคสอง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบ กิจการขนส่งทางรางเพื่อ กิจการของตนจัดส่งข้อมูล หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ หรือมีอำนาจเรียกให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการ ของตน เข้ามาให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาได้

[ประเภทของใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง]

มาตรา ๓๙ ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางมี ๔ ประเภท ได้แก่

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง (๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางราง

(๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง (๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการเกี่ยวเนื่องอื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

[คุณสมบัติและลักษณะของผู้ขอรับใบอนุญาต]

มาตรา ๔๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๔๑

(๒) มีเงินทุนเพียงพอแก่การประกอบกิจการขนส่งทางรางตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) มีบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญเพียงพอในการประกอบกิจการขนส่งทางรางตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน กฎกระทรวง

(๔) ลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คุณสมบัติของนิติบุคคลที่เป็นผู้ขอรับใบอนุญาต]

มาตรา ๔๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด ที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร ไทย

(๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการขนส่งทางระหากมีวัตถุประสงค์เพื่อกิจการอื่นด้วย จะต้อง เป็นวัตถุประสงค์ที่ เกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการขนส่งทางรางตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ทุนจดทะเบียนตามจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และทุน จดทะเบียนดังกล่าว ต้องเป็นของผู้มีสัญชาติไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๔๒

- (๓) อำนาจการบริหารกิจการอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๔๒
- (๔) กรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๔๔
- (๕) ไม่เคยถูกเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง
- (๖) ลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คุณสมบัติเรื่องทุนของนิติบุคคลที่เป็นผู้ขอรับใบอนุญาต]

มาตรา ๔๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ต้องมีทุนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเจ็ด ทุนทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลประเภทใดโดยลำพังหรือหลายประเภทรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย
- (๒) กระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ
- (๓) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งทุนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดของทุนทั้งหมดเป็นของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย ทั้งนี้ หุ้ชชนิดออกให้แก่ผู้ถือ ให้นับเป็นทุนของบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบทั้งหมดมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดเป็นของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย
- (๕) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ จดทะเบียน ซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดมีสัญชาติไทย
- (๖) นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทยและมีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และในกรณีที่นิติบุคคลดังกล่าวมีนิติบุคคลเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วน นิติบุคคลที่เป็น ผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนนั้น จะต้องมีทุนเป็นของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยด้วย

[คุณสมบัติเรื่องอำนาจการบริหารกิจการของนิติบุคคลที่เป็นผู้ขอรับใบอนุญาต]

มาตรา ๔๓ อำนาจการบริหารกิจการของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางต้องอยู่ ภายใต้การควบคุมของบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าอำนาจบริหารกิจการไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

- (๑) มีกรรมการที่ไม่มีสัญชาติไทยตั้งแต่กึ่งหนึ่งขึ้นไป
- (๒) ผู้มีอำนาจจัดการไม่มีสัญชาติไทย
- (๓) มีการบริหารที่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้ไม่มีสัญชาติไทย ตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คุณสมบัติของผู้มีอำนาจจัดการของนิติบุคคลที่เป็นผู้ขอรับใบอนุญาต]

มาตรา ๔๔ กรรมการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เคยเป็นกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการของนิติบุคคลที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบกิจการขนส่ง สาธารณะอันเป็นผลมาจากการบริหารกิจการของผู้นั้น เว้นแต่ผู้ขอรับใบอนุญาตได้พ้น จากการถูกเพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วไม่น้อย กว่าห้าปี นับแต่วันที่ผู้ขอรับใบอนุญาตถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(๕) เคยถูกลงโทษทางวินัยให้พ้นจากตำแหน่งในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่

(๖) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๗) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอันเนื่องมาจากกระทำความผิดที่กระทบต่อ ความไว้วางใจของประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) เคยเป็นกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการของนิติบุคคลที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบกิจการอัน เนื่องมาจากกระทำความผิดที่กระทบต่อความไว้วางใจของประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) ลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[หน้าที่ของอธิบดีในการตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาต]

มาตรา ๔๕ เมื่อมีการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามมาตรา ๓๘ แล้วให้อธิบดีมีหน้าที่ตรวจสอบ คำขอรับใบอนุญาตดังกล่าว รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะของผู้ยื่นคำขอรับ ใบอนุญาต สัญญาเข้าใช้รางเพื่อการขนส่งร่วมกัน สัญญาการเข้าใช้รางเพื่อการขนส่ง และเอกสารหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาหกสิบวัน หากเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตโดยถูกต้อง รวมทั้งมีคุณสมบัติและ ลักษณะครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อออกใบอนุญาต ประกอบกิจการขนส่งทาง รางให้แก่ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตนั้นต่อไป

ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับ การประกอบกิจการ ขนส่งทางรางไว้ในใบอนุญาตด้วย

รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการขนส่งทางรางเพิ่มเติมภายหลังจากที่ออก ใบอนุญาตด้วยก็ได้ โดย ต้องพิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ รวมตลอดถึงประโยชน์สาธารณะ

[อายุของใบอนุญาตแต่ละประเภท]

มาตรา ๔๖ ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางแต่ละประเภท ให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ใน ใบอนุญาตนับแต่วันที่ออก ใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งให้มีอายุไม่เกินสามสิบปี

(๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางรางให้มีอายุไม่เกินสิบห้าปี

(๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางรางให้มีอายุไม่เกินสามสิบปี

(๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการเกี่ยวเนื่องอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้มีอายุตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

การยื่นคำขอใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

[การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต]

มาตรา ๔๗ เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๒

(๒) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔

(๓) ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการประกอบกิจการขนส่งทางรางจนอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนอย่างร้ายแรง

(๔) ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้อันเป็นสาระสำคัญ

(๕) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตว่าเป็นเหตุให้เพิกถอนใบอนุญาตให้

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติ หรือไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นปฏิบัติ หรือแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้

กรณีอธิบดีสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคสอง ภายหลังจากพ้นระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาตแล้ว หาก อธิบดีเห็นว่าผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือแก้ไขให้ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่สามารถจะดำเนินการตามเงื่อนไขหรือกำหนดได้ หรือการดำเนินการนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตราย หรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ให้อธิบดีเสนอรัฐมนตรีเพื่อสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

[การส่งคืนใบอนุญาต]

มาตรา ๔๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องส่งคืนใบอนุญาตต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ถูกลงโทษเพิกถอนใบอนุญาต

[การอุทธรณ์การเพิกถอนใบอนุญาต]

มาตรา ๔๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

[การขอรับใบแทนใบอนุญาต]

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดใน สาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว

การขอรับใบแทนและการออกใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๒

หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการขนส่งทางราง

[หน้าที่ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางตามประเภทและเงื่อนไขในใบอนุญาต]

มาตรา ๕๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประกอบกิจการตามประเภทและเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต รวมทั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการประกอบกิจการขนส่งทางรางให้เป็นไปตามมาตรฐานการขนส่งทางราง

(๒) จัดให้มีผู้ประจำหน้าที่และบุคลากรอย่างเพียงพอ และมีระบบควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ ประจำหน้าที่และบุคลากรดังกล่าว

(๓) จัดให้มีคู่มือและเอกสารการปฏิบัติการตามประเภทของการประกอบกิจการขนส่งทางรางสำหรับ ผู้ประจำหน้าที่และบุคลากรอย่างครบถ้วน และปรับปรุงหรือแก้ไขคู่มือและเอกสารการปฏิบัติการดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ

(๔) จัดส่งรายงานการประกอบกิจการและงบกระแสเงินสดทุก ๆ สามเดือน นับจากวันที่เริ่มประกอบ กิจการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๕) ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการอย่างเสมอภาค และจัดเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากราง และทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่นให้เป็นไปตามมาตรา ๖๐

(๖) ให้ความร่วมมือแก่อธิบดี ผู้ตรวจการขนส่งทางราง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย สุขอนามัย หรือสิ่งแวดล้อมให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๘) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[หน้าที่ในการจัดให้มีประกันภัย]

มาตรา ๕๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[หน้าที่ในการแจ้งอุบัติเหตุฯ ต่ออธิบดี]

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่มีอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง อุบัติการณ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้โดยสาร หรือ ผู้ใช้บริการ หรือเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งทางรางอย่างมีนัยสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแจ้งเหตุดังกล่าวต่อ อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายโดยเร็ว กรณีใดที่จะถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งทางรางอย่างมีนัยสำคัญตามวรรคหนึ่ง อธิบดีอาจประกาศ กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของผู้ได้รับใบอนุญาตไว้ด้วยก็ได้

[หน้าที่ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย]

มาตรา ๕๔ ในการประกอบกิจการขนส่งทางราง ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การรักษาความปลอดภัยในการขนส่งทางรางและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ประกอบกิจการขนส่ง ทางรางตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[หน้าที่ในการแจ้งอธิบดีล่วงหน้าเมื่อมีเหตุต้องพักหรือหยุดให้บริการ]

มาตรา ๕๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องให้บริการขนส่งทางรางอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดชะงัก ในกรณีที่ผู้ ได้รับใบอนุญาตจะต้องพักหรือหยุดให้บริการขนส่งทางรางเป็นการชั่วคราวตามแผนการซ่อมบำรุง ให้ผู้ได้รับ

ใบอนุญาตแจ้งแผนการซ่อมบำรุงให้อธิบดีทราบเป็นการล่วงหน้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ อธิบดี ประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุทำให้หรือจะทำให้การเดินรถขนส่งทางรางต้องหยุดชะงักหรือมีเหตุฉุกเฉิน ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแจ้งให้อธิบดีทราบโดยทันที และดำเนินการแก้ไขเหตุดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

[หน้าที่ในการส่งบัญชีแสดงฐานะการเงินและงบการเงิน]

มาตรา ๕๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องส่งบัญชีแสดงฐานะการเงินและงบการเงินให้แก่อธิบดีทราบ รวมทั้ง รายงานประจำปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

[ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตโอนสิทธิตามใบอนุญาต]

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตโอนสิทธิตามใบอนุญาตให้บุคคลอื่น การดำเนินการดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ามิผลเป็นการโอนสิทธิตามใบอนุญาตด้วย

(๑) บริษัทผู้ได้รับใบอนุญาตถือหุ้นในบริษัทที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางอื่นเกินร้อยละห้าสิบของ หุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้

(๒) บริษัท ประกอบกิจการขนส่งทางรางอื่นถือหุ้นในบริษัทผู้ได้รับใบอนุญาตเกินร้อยละห้าสิบของ หุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้

(๓) มีบริษัทที่สามถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้ทั้งในบริษัทผู้ได้รับ ใบอนุญาตและบริษัทที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางอื่น

(๔) กระทำการใด ๆ ที่ให้บุคคลอื่นครอบงำกิจการ

[หน้าที่ในการรายงาน กรณีไม่สามารถดำเนินการหรือจะยกเลิกกิจการ]

มาตรา ๕๘ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตรายใดไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือประสงค์จะเลิกประกอบกิจการขนส่งทางราง ให้มีหนังสือแจ้งให้อธิบดีทราบล่วงหน้า และเพื่อให้บริการเดินรถขนส่งทางรางซึ่งเป็นบริการขนส่งสาธารณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตมีสถานะหรือมีการดำเนินงานอยู่ในลักษณะที่ไม่อาจประกอบกิจการต่อไปได้ ให้กรรมการขนส่งทางรางเข้าไปดำเนินการแทนผู้ได้รับใบอนุญาต

ในการดำเนินการแทนตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีเสนอรัฐมนตรีเพื่อออกคำสั่งให้กรรมการขนส่งทางรางควบคุมการประกอบกิจการขนส่งทางราง โดยต้องแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ได้รับใบอนุญาตทราบ และประกาศให้ สาธารณชนรับทราบตามวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

กรรมการขนส่งทางรางอาจเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการประกอบกิจการขนส่งทางรางเข้าดำเนินการขนส่งทางรางแทน จนกว่าเหตุในการควบคุมการประกอบกิจการขนส่งทางรางจะสิ้นสุดลงก็ได้ ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการขนส่งทางรางแทนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ วิธีปฏิบัติงานและการดำเนินการขนส่งทางรางแทน ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด

[สิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางของต่างประเทศ]

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางของต่างประเทศ จะเดินรถขนส่งทางรางเข้ามาในราชอาณาจักร หรือไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามสิทธิตามอนุสัญญา หรือความตกลงระหว่างประเทศ หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย

ส่วนที่ ๓

การกำหนดอัตราค่าโดยสารและค่าบริการ

[การกำหนดอัตราขั้นสูง และการทบทวนอัตราขั้นสูง]

มาตรา ๖๐ การขนส่งทางรางเพื่อการพาณิชย์เป็นบริการสาธารณะ ซึ่งการกำหนดค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่น ต้องเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

การเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่น แต่ต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประกาศอัตราค่าโดยสาร อัตราค่าขนส่ง อัตราค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ให้สาธารณชนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันที่จะบังคับใช้อัตรา นั้น

ให้มีการทบทวนอัตราขั้นสูงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของข้อเท็จจริงในหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนด อัตราขั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญ หรือเมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ได้รับใบอนุญาต

หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอทบทวนอัตราขั้นสูง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

[การกำหนดหลักเกณฑ์ และการทบทวนหลักเกณฑ์]

มาตรา ๖๑ ในการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่นตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๔

การเชื่อมต่อรางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกัน

[หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งร่วมกัน]

มาตรา ๖๒ เจ้าของโครงการ หรือเอกชนเจ้าของรางหรือทางเฉพาะ มีหน้าที่ต้องยินยอมให้มีการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันเมื่อมีการร้องขอ โดยปฏิบัติต่อผู้ขอเชื่อมต่อทุกรายอย่างเป็นธรรม สมเหตุสมผล และไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ รางหรือทางเฉพาะที่ต้องมีการใช้ร่วมกันให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการเชื่อมต่อรางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกันให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

[หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง]

มาตรา ๖๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ซึ่งเป็นผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานของราง หรือทางเฉพาะที่ต้องมีการใช้ร่วมกันที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเจรจาทำความตกลงในเงื่อนไขของสัญญาการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่ง ร่วมกันด้วยเจตนาสุจริต

(๒) อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการขนส่งทางรางรายอื่นในการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งของตนเอง

(๓) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกัน เว้นแต่กรณีเป็นโครงการสัมปทาน

(๔) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ได้รับใบอนุญาตที่ขอเชื่อมต่อรางหรือทาง เฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกัน

(๕) จัดทำและเปิดเผยหนังสือแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันของตน โดยวิธีการและรายละเอียดให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

[สิทธิในการปฏิเสธ]

มาตรา ๖๔ ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานอาจปฏิเสธไม่ให้ผู้ประกอบการขนส่งทางรางรายอื่นร่วมเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันของตนเองได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ความจุของรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การให้ผู้ประกอบการขนส่ง ทางรางรายอื่นร่วมใช้ประโยชน์ทาง

(๒) การเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันมีปัญหาทางเทคนิคที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้งานราง หรือเป็นเหตุขัดขวางการขนส่งทางราง

ให้ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานซึ่งปฏิเสธไม่ให้เชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันมีหน้าที่ ชี้แจงหรือแสดงเหตุแห่งการปฏิเสธนั้นต่ออธิบดีเพื่อชี้ขาด และให้ปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น

ส่วนที่ ๕

การจัดสรรความจุ ตารางเวลาการเดินทาง และเส้นทาง

มาตรา ๖๕ ให้มีคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขึ้นคณะหนึ่ง ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ คนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กว่าการขนส่งทางรางอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทาง ราง ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการ และเลขานุการและมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการกรมการขนส่งทางรางเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ โดยให้มีหน้าที่และ อำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง

(๒) โกล่เกลี่ยข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง ที่เกี่ยวกับการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง

(๓) ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางเพื่อขอสนับสนุนข้อมูลและความร่วมมือด้านต่าง ๆ

(๔) พิจารณาความเหมาะสมของการใช้การประโยชน์ราง กำหนดให้ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานดำเนินการเพิ่มจำนวนเที่ยวในการให้บริการเดินทางขนส่งทางราง

ให้มีการประชุมคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทาง เพื่อทบทวนการจัดสรรเวลาการเดินทาง หรือเมื่อมีการปรับเปลี่ยนเวลาการเดินทาง หรือปรับขีดความสามารถขอ ความจุทาง ซึ่งจะกระทบต่อการจัดสรรเวลาการเดินทาง ให้นำความในมาตรา ๑๐ ใช้บังคับแก่คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทาง โดยอนุโลม

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ของคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทาง ให้ได้รับประโยชน์หรือค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๖ ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานของรางหรือทางเฉพาะที่ต้องมีการใช้ร่วมกันตามที่อธิบดี ประกาศกำหนดตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องยินยอมให้มีการเข้าร่วมใช้รางได้

ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยเอกสารโครงข่ายทางหรือทางเฉพาะ เพื่อให้ผู้ที่ ประสงค์จะประกอบกิจการเดินรถ สามารถเข้าถึงข้อมูลโครงข่ายรางหรือทางเฉพาะ โดยรายละเอียดเอกสาร โครงข่ายรางหรือทางเฉพาะให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางประกาศกำหนด

มาตรา ๖๗ ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานมีหน้าที่จัดสรรความจุ ตารางเวลาการเดินทางและเส้นทาง โดย ต้องดำเนินการบนพื้นฐานของความเป็นกลาง โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และ จะต้องไม่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) มีเงื่อนไขอันเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น
- (๒) มีเงื่อนไขอันอาจเป็นเหตุให้เกิดการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในการให้บริการขนส่งทางราง

มาตรา ๖๘ ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางราง ให้เข้าดำเนินการจัดทำสัญญาการเข้า ใช้รางหรือทางเฉพาะกับผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐาน แล้วยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางรางต่ออธิบดี

มาตรา ๖๙ การดำเนินการ ขั้นตอนการจัดสรรความจุ ตารางเวลา และเส้นทาง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางประกาศกำหนด

[ค่าใช้จ่ายประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็น]

มาตรา ๗๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๑ ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นใน การประกอบกิจการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานและผู้ประกอบการเดินรถขนส่ง ทางรางซึ่งได้ตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ ค่าตอบแทนดังกล่าวต้องเป็นอัตราที่เป็นธรรม สมเหตุสมผลและไม่เลือกปฏิบัติ

หมวด ๕ การสอบสวนอุบัติเหตุ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ

[การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ]

มาตรา ๗๑ ให้มีคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุของการขนส่งทางรางขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน จากผู้ซึ่งมีประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งทางราง ด้านวิศวกรรม ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวกับการขนส่งทางรางอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ สอบสวนอุบัติเหตุ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ให้อธิบดีเป็นเลขานุการและมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการกรมการขนส่งทางรางเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้
มาตรา ๗๒ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ต้องมี
คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ
- (๕) ไม่เป็นกรรมการในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ
- (๖) ไม่เป็นกรรมการ หรือดำรงตำแหน่งหรือประกอบกิจการใดๆ ในกิจการของเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพ ซึ่งอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ
- (๗) คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[วาระการดำรงตำแหน่ง]

มาตรา ๗๓ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุที่รัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี คณะกรรมการสอบสวน งดพ้นจากตำแหน่งอาจได้ รับการแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ให้นำความในมาตรา ๑๐ ใช้บังคับแก่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๗๑ โดยอนุโลม

[อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ]

- มาตรา ๗๔ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้
- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์
  - (๒) ดำเนินการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์
  - (๓) วิเคราะห์ข้อมูลความปลอดภัยด้านการขนส่งทางราง และข้อมูลอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์
  - (๔) จัดทำรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์
  - (๕) เสนอแนะมาตรการเชิงป้องกันให้แก่หน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวกับการขนส่งทางราง กรณีที่ตรวจพบในระหว่างการสอบสวนว่าจำเป็นต้องดำเนินการโดยพลันเพื่อให้เกิดความปลอดภัย
  - (๖) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อความปลอดภัยให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และติดตามการดำเนินการ
  - (๗) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการ
  - (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
- ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมอบหมายได้

[การดำเนินการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์]

มาตรา ๗๕ เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับแจ้งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๕๓ แล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุโดยเร็ว

ส่วนที่ ๒

การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

[การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์]

มาตรา ๗๖ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง อุบัติการณ์ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในที่ราง หรือทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการราง

(๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุอันเป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกิจการการขนส่งทางราง ซึ่งเกิดอุบัติเหตุ

(๓) ควบคุม ตรวจสอบหรือค้น สิ่งของ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางรางที่ประสบอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์

(๔) ตรวจสอบหรือค้นเอกสารหรือวัตถุอันเป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน ให้มีอำนาจยึดหรือเข้าควบคุมเอกสารหรือวัตถุอันเป็นหลักฐานดังกล่าว ได้ แต่ต้องจัดทำบัญชีเอกสารและวัตถุดังกล่าว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเอกสารหรือวัตถุนั้นไว้ด้วย

(๕) ตรวจสอบหรือสั่งให้มีการตรวจสอบรางหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการรางที่ประสบ อุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์โดยไม่ชักช้าเพื่อนำผลมาประกอบการสอบสวน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุอาจมอบหมายให้หน่วยงาน หรือ บุคคลที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุแต่งตั้งให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน และอาจร้อง ขอให้หน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องช่วยดำเนินการหรือสนับสนุนได้

มาตรา ๗๗ ในการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการได้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงความปลอดภัยในการขนส่งทางรางเพื่อป้องกันมิให้ เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ทำนองเดียวกันขึ้นอีก โดยมีใช่เป็นการสอบสวนเพื่อการ กล่าวโทษบุคคลหรือกำหนดให้บุคคลใดต้องรับผิดชอบไม่ว่าทางใด ๆ

การสอบสวนตามส่วนนี้ นอกจากการดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องดำเนินการแยกออก จากการสอบสวน หรือการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม และการดำเนินการใด ๆ ของหน่วยงานอื่นที่มี หน้าที่และอำนาจสอบสวนตามกฎหมายอื่นที่มีมุ่งหมายให้ได้ตัวผู้กระทำให้เกิดเหตุดังกล่าว หรือบุคคลใดซึ่ง จะต้องรับโทษตามกฎหมาย

มาตรา ๗๘ ในการสอบสวนตามมาตรา ๗๗ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุต้องดำเนินการโดยอิสระ และปราศจากการแทรกแซง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และคำนึงถึงความมุ่งหมายในการสอบสวนเพื่อหาสาเหตุของอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง อุบัติการณ์ และความปลอดภัยในการขนส่งทางรางเป็นสำคัญ

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนและการรักษาไว้ซึ่งพยานหลักฐาน ให้คณะกรรมการ สอบสวนอุบัติเหตุประกาศ กำหนดพื้นที่ที่เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง อุบัติการณ์เกิดขึ้น และบริเวณโดยรอบ ของพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุมการสอบสวน และ ประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป โดยกำหนดระยะเวลาได้ไม่เกิน สิบห้าวัน และหากมีความจำเป็นอาจขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสิบห้า วัน ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีเครื่องหมายแสดง แนวเขตพื้นที่ควบคุมการสอบสวนดังกล่าวไว้ด้วย

เมื่อให้มีการประกาศพื้นที่ควบคุมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งไม่มีหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ ควบคุมการสอบสวน หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุหรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีควมจำเป็นต้องควบคุมพื้นที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ ประกาศยกเลิกพื้นที่ ควบคุมการสอบสวน เพื่อทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง อุบัติการณ์ ให้ผู้ประจําหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการ เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุ ร้ายแรง อุบัติการณ์ เข้ารับการตรวจทางการแพทย์โดยเร็ว หากผู้ประจําหน้าที่ไม่เข้ารับ การตรวจ ให้คณะกรรมการสอบสวน อุบัติเหตุหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมอบหมายมีอำนาจ ควบคุมผู้ประจําหน้าที่นั้น เพื่อนำตัวไปรับการตรวจทาง การแพทย์ได้ และให้ผู้ประจําหน้าที่นั้นนำส่งผลการ ตรวจทางการแพทย์ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๘๑ ใน การสอบสวนตามส่วนนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กับการสอบสวน รักษา ความลับของข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวกับการสอบสวนที่อยู่ในความ ครอบครองหรือพิทักษ์ของคณะกรรมการสอบสวน อุบัติเหตุหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ มอบหมาย โดยจะเปิดเผยข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานดังกล่าวได้เฉพาะเท่าที่ จำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่ง การสอบสวนเท่านั้น

ข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวกับการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บันทึกเสียงภายในห้องควบคุม บันทึกภาพขณะที่เดินรถ และข้อความที่ถอดจากบันทึกดังกล่าว

(๒) บันทึกข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวกับการสอบสวนดังนี้

(ก) ถ้อยคำของบุคคล ึ่งให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ

(ข) การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการขนส่งทางราง

(ค) ข้อมูลทางการแพทย์หรือข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติเหตุร้ายแรง

(ง) บันทึกต่าง ๆ จากหน่วยควบคุมการจราจรและข้อความที่ถอดจากบันทึกดังกล่าว

(จ) การวิเคราะห์และความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ข้อมูลต่าง ๆ ของ อุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติเหตุร้ายแรง

(ฉ) ร่างรายงานของการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติเหตุร้ายแรง

(๓) บันทึกข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวกับการสอบสวนตามที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุประกาศกำหนด
มาตรา ๘๒ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุจัดทำรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติเหตุร้ายแรง แล้วเสร็จโดยเร็ว

รายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กระบวนการยุติธรรม หรือการดำเนินการใด ๆ ที่มุ่งกล่าวโทษบุคคลหรือกำหนดให้บุคคลใดต้องรับโทษ

[คำตอบแทนคณะกรรมการ]

มาตรา ๘๓ ให้กรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอนุกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ ให้ได้รับประโยชน์หรือ ค่าตอบแทนตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๖

ผู้ตรวจการขนส่งทางราง

[อำนาจของผู้ตรวจการขนส่งทางรางในการตรวจสอบการประกอบกิจการขนส่งทางราง]

มาตรา ๘๔ ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจตรวจสอบการประกอบกิจการขนส่งทางรางให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัติ นี้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการประกอบกิจการขนส่ง ทางรางตามวรรคหนึ่ง

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางหรือสถานที่ทำการของผู้ได้รับใบอนุญาตเพื่อทราบข้อเท็จจริง และเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการขนส่งทางราง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางหรือสถานที่ทำ การตาม (๑) ที่เป็น ความผิดหรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำ ความผิด

(๓) เข้าไปในขบวนรถ รวมทั้งเดินทางไปกับขบวนรถ และในกรณีจำเป็นอาจเข้าไปในห้องพนักงานขับ ขนส่งทางราง ในขณะที่ให้บริการตามปกติเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติของพนักงานขับรถขนส่งทางราง ได้

(๔) ระวังการออกเดินทาง หรือขบวนรถของผู้ได้รับใบอนุญาตไว้ตามความจำเป็นเพื่อตรวจสอบ

(๕) ซึ่งเป็นหนังสือให้ผู้ได้รับใบอนุญาต พนักงาน และลูกจ้างของผู้ได้รับใบอนุญาต ปฏิบัติการใด ๆ หรืองดเว้นการ ปฏิบัติการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น หรือสั่งให้มาให้อภัยคำ หรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดง ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ ของสถานที่นั้น ถ้า ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในการปฏิบัติการของผู้ตรวจการขนส่งทางราง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวก สะดวกหรือช่วยเหลือ ตามสมควร

[หน้าที่ของผู้ตรวจการขนส่งทางรางในการแสดงบัตรประจำตัว]

มาตรา ๘๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๔ ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการขนส่งทางรางให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

[หน้าที่ของผู้ตรวจการขนส่งทางรางในการแจ้งเหตุขัดข้องของรถขนส่งทางรางต่ออธิบดี]

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผู้ตรวจการขนส่งทางรางพบหรือได้รับแจ้งเหตุขัดข้องเกิดขึ้นกับการขนส่งทาง ราง และเป็นเหตุให้ การให้บริการขนส่งทางรางหยุดชะงัก ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางรายงานให้อธิบดีทราบ โดยเร็ว เพื่อให้อธิบดีสั่งการให้ผู้ได้รับ ใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขเหตุดังกล่าว

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่การขนส่งทางราง ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจกระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไข หรือป้องกันความเสียหายเช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควร ภายใต้ระเบียบที่อธิบดีกำหนด และให้รายงานผลการดำเนินการให้อธิบดีทราบโดยเร็ว

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกระทำตามวรรคสอง ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

[อุทธรณ์คำสั่งของผู้ตรวจการขนส่งทางราง]

มาตรา ๘๗ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตหรือตัวแทนไม่เห็นด้วยกับการวินิจฉัยสั่งการใด ๆ ของผู้ตรวจการขนส่งทางราง ให้อุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ตรวจการขนส่งทางราง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง โดยผู้ตรวจการขนส่งทางรางต้องพิจารณา คำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ กรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ตามความเห็นของคนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

กรณีผู้ตรวจการทางรางไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงาน ความเห็นพร้อมเหตุผลไปยัง อธิบดี

อธิบดีต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงาน กรณีมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลา ดังกล่าว ในการนี้ให้ขยายระยะเวลา พิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบหนดเวลาดังกล่าว

หมวด ๗

ผู้ประจำหน้าที่

[การขอใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่]

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ประจำหน้าที่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่จากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติ นี้ หรือมีใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ซึ่งออกให้โดยรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาหรือรัฐที่ได้ทำความตกลงกับประเทศไทย

ผู้ที่มีใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางต่างประเทศ ซึ่งจะเดินรถขนส่งทางราง เข้ามาในราชอาณาจักรหรือไปยังอีกประเทศหนึ่ง โดยผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๕๔ ถ้าได้นำใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ นั้นให้อธิบดีรับรองแล้ว ให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่จากอธิบดีตามพระราชบัญญัตินี้

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทน ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คุณสมบัติผู้ประจำหน้าที่]

มาตรา ๘๙ ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความรู้และทักษะตามประเภทและลักษณะการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำหน้าที่ โดยได้รับใบรับรองจากหน่วยงาน หรือสถาบันที่กรมการขนส่งทางรางรับรอง หรือหลักสูตรที่กรมการขนส่ง ทางรางให้การรับรอง

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อย

(๔) มีอายุ สุขภาพร่างกายสมบูรณ์ มีความรู้และความชำนาญตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เมื่อมีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษเฉพาะราย ให้อธิบดีมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

[การกำหนดหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานหรือสถาบันที่กรรมการขนส่งทางรับรอง]

มาตรา ๔๐ หน่วยงานหรือสถาบันที่กรรมการขนส่งทางรางรับรองตามมาตรา ๘๙ (๒) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ อธิบดีประกาศกำหนด

[อายุใบอนุญาต]

มาตรา ๔๑ ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

[การทดสอบและทบทวนการฝึก]

มาตรา ๔๒ เมื่อเห็นว่าผู้ประจำหน้าที่คนใดหย่อนคุณสมบัติตามมาตรา ๘๙ (๔) เกี่ยวกับสุขภาพ ร่างกาย ความรู้หรือความสามารถ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ประจำหน้าที่นั้นเข้ารับการทดสอบโดย การตรวจทางแพทย์ หรือเข้ารับการทดสอบความรู้ความสามารถทางทฤษฎีหรือทางปฏิบัติก็ได้ วินัยผู้ประจำหน้าที่

มาตรา ๔๓ ผู้ประจำหน้าที่ต้องปฏิบัติตามวินัยที่อธิบดีกำหนดในระเบียบ

[การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประจำหน้าที่]

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ประจำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่มีอาการเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บซึ่ง อาจกระทำให้เสื่อมสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และถ้าการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บนั้นเป็นระยะเวลาตั้งแต่เจ็ดวันขึ้นไป ห้ามมิให้ผู้ประจำหน้าที่นั้นปฏิบัติหน้าที่จนกว่านายแพทย์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้จะได้ตรวจและออกใบรับรองว่า ผู้ประจำหน้าที่นั้นได้หายจากการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ อนุญาตให้ผู้ประจำหน้าที่นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

[การพักใช้ใบอนุญาต]

มาตรา ๔๕ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประจำหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรฐานความปลอดภัย

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทที่มีโทษความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามลักษณะ ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดลหุโทษ

(๓) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด หรือบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือจนกว่าผู้ ประจำหน้าที่นั้นจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามคำสั่งของอธิบดี แล้วแต่กรณี

[การเพิกถอนใบอนุญาต]

มาตรา ๔๖ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติของผู้ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๘๙

(๒) ถูกพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๔๕ เกินสองครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่ถูกพักใช้ใบอนุญาตครั้งก่อน

[การสิ้นผลของใบอนุญาต]

มาตรา ๔๗ ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่เป็นอันสิ้นผล ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับโทษจำคุกสำหรับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่มีโทษความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามลักษณะ ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดลหุโทษ

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๔๖

[หน้าที่การแสดงใบอนุญาตของผู้ประจำหน้าที่]

มาตรา ๔๘ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ประจำหน้าที่ต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวและต้องแสดงต่อผู้ตรวจการขนส่งทางรางเมื่อขอตรวจ

หมวด ๘

การจดทะเบียนรถขนส่งทางราง

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถขนส่งทางรางที่ไม่ได้จดทะเบียนมาใช้ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางรถขนส่งทางรางต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในมาตรา ๔ (๕)

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน การขอจดทะเบียนและการออกหนังสือจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ขั้นตอนและวิธีการในการจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๐๑ รถขนส่งทางรางที่นำมาจดทะเบียนจะต้อง

(๑) มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๒) ผ่านการตรวจสอบรับรองจากนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองจากอธิบดี โดยคุณสมบัติของนิติบุคคลให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๐๒ รถขนส่งทางรางเหล่านี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน

(๑) พระราชทานหนะ

(๒) รถขนส่งทางทหาร

มาตรา ๑๐๓ รถขนส่งทางรางที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วจะต้องแสดงแผ่นป้ายทะเบียนตามแบบและหลักเกณฑ์ อธิบดีประกาศกำหนด

หมวด ๙

การคุ้มครองผู้โดยสารและผู้ให้บริการ

[การคุ้มครองเรื่องการเรียกเก็บค่าโดยสาร ฯลฯ]

มาตรา ๑๐๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สิน ที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และค่าธรรมเนียมอื่น เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดมิได้

[การคุ้มครองจากเหตุเที่ยวรถล่าช้าหรือถูกยกเลิก]

มาตรา ๑๐๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้โดยสาร เมื่อการเดินรถขนส่ง ทางรางมีเหตุล่าช้าหรือถูกยกเลิก ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

[การประกันความเสียหายในชีวิตและร่างกาย]

มาตรา ๑๐๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิตและร่างกายของ ผู้โดยสารและผู้ให้บริการ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก]

มาตรา ๑๐๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารและผู้ให้บริการ โดยเฉพาะผู้ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ และเด็ก ให้มีความเหมาะสมแก่การให้บริการของการประกอบ กิจการขนส่งทางราง

[การร้องเรียนกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการ]

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่ผู้โดยสาร ผู้ให้บริการ หรือบุคคลอื่น ได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการขนส่งทางราง ให้มีสิทธิร้องเรียนต่ออธิบดี

ในกรณีที่มีการร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง และให้มีคำสั่งโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน และให้ส่งผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนของผู้ร้องเรียนภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด

[การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ความปลอดภัย]

มาตรา ๑๐๙ ให้ผู้โดยสาร ผู้ให้บริการ หรือบุคคลอื่นที่อยู่ในบริเวณสถานีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วย ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายใน บริเวณสถานีตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมอบหมาย ผู้ตรวจการขนส่งทางราง และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑๐

กำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

มาตรการบังคับทางปกครอง

[การดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่การกระทำความผิดใดมีบทกำหนดโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ หากเป็นการกระทำความผิดของบุคคลตามมาตรา ๑๑๒ ให้การกระทำความผิดนั้น อาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับ ทางปกครองได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้

การดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ระงับการใช้อำนาจของอธิบดี ผู้ตรวจการขนส่งทางราง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำหนดมาตรการอื่นทางปกครอง

[บุคคลที่อาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๑๒ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ อาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครองได้ตามมาตรา ๑๑ ได้

- (๑) ผู้ประจำหน้าที่
- (๒) ผู้ได้รับใบอนุญาต
- (๓) กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้ได้รับใบอนุญาต

[ระดับชั้นของโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๓๓ โทษปรับทางปกครองมีสองชั้น ดังต่อไปนี้

- (๑) โทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท
- (๒) โทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทแต่ไม่เกินสี่แสนบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองและเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะ ต่อเนื่อง ให้ระวางโทษปรับรายวันได้ในอัตราดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ให้ปรับวันละไม่เกินสองหมื่นบาท
- (๒) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้ปรับวันละไม่เกินสี่หมื่นบาท ในกรณีที่สภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป จำนวนสูงสุดของค่าปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่งและโทษปรับรายวันตามวรรคสอง อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

[การกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๑๔ การกระทำความผิดใดของบุคคลตามมาตรา ๑๑๒ จะมีโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ หรือ ชั้น ๒ และจะมีอัตราโทษปรับทางปกครองขั้นต่ำหรือขั้นสูง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของกระทรวงคมนาคม ในการกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงลักษณะของความร้ายแรงของการกระทำความผิด และความเสียหายที่เกิดขึ้น

[การวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๕๕ ในการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) อธิบดี สำหรับการกระทำความผิดที่ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๑

(๒) คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครอง สำหรับการกระทำความผิดที่ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ และความผิดที่ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ที่เกี่ยวเนื่องกัน

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทน กระทรวงคมนาคม ผู้แทนกรมการขนส่งทางราง และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

[การพิจารณาดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๑๖ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดของบุคคลตามมาตรา ๑๑๒ ให้อธิบดีพิจารณาใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร หากมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดของบุคคลตามมาตรา ๑๑๒ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องดังกล่าว ให้อธิบดีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปตาม บทบัญญัติในส่วนนี้

[การพิจารณาลงโทษปรับทางปกครองของอธิบดี]

มาตรา ๑๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๖ ให้อธิบดีพิจารณาใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองกับผู้ที่ถูกกล่าวหาตามสมควร โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรม การพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น และความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิด

ในกรณีที่อธิบดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองกับผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ให้อธิบดีดำเนินการตามมาตรา ๑๘ และแจ้งพนักงานสอบสวนทราบ

ในกรณีที่อธิบดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ควรใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองกับผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ให้อธิบดีแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต่อไป

[การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สอบสวน]

มาตรา ๑๑๘ ในการดำเนินการพิจารณามาตรการลงโทษปรับทางปกครอง ให้อธิบดีแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ สอบสวน เพื่อทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานและทำความเข้าใจเสนอต่ออธิบดี เพื่อพิจารณามาตรการลงโทษ ปรับทางปกครอง

วิธีพิจารณาลงโทษปรับทางปกครองของเจ้าหน้าที่สอบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้ทราบถึงเหตุแห่งความผิดและข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ รวมทั้ง ให้โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน ทั้งนี้ ตามระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๔

[การแจ้งผลการพิจารณาของเจ้าหน้าที่สอบสวน]

มาตรา ๑๑๙ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สอบสวนตามมาตรา ๑๑๘ เห็นว่าควรลงโทษผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในโทษปรับทางปกครองชั้นใด ให้เสนอเรื่องต่ออธิบดีเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สอบสวนมีความเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด เป็นโทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ให้อธิบดีดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง และในกรณีที่เจ้าหน้าที่ สอบสวนมีความเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้อธิบดีส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง ต่อไป

ในกรณีตามวรรคสอง หากอธิบดีพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดไม่สมควรได้รับโทษปรับทางปกครองชั้น แต่สมควรลงโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้อธิบดี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองต่อไป

[การทำวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๒๐ ในการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองของผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษปรับทางปกครอง ให้ทำคำวินิจฉัยเป็นหนังสือ โดยต้องระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิงและเหตุผลแห่ง คำวินิจฉัย ทั้งนี้ ตามแบบที่กำหนดในระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๔

[การจัดทำบันทึกความยินยอม]

มาตรา ๑๒๑ เมื่อได้มีคำวินิจฉัยให้ลงโทษปรับทางปกครองสำหรับการกระทำความผิดใดแล้วให้มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบ หากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งถูกสั่งลงโทษปรับทางปกครองยินยอมที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองแล้ว ให้ทำบันทึกความยินยอมเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาลงนาม ทั้งนี้ ตามแบบที่กำหนดในระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๔

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้ลงนามในบันทึกความยินยอมแล้ว ให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

[การดำเนินคดีอาญา]

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยินยอมลงนามในบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๑ ให้อธิบดีแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดต่อไป

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้อายุความฟ้องร้องคดีอาญาเริ่มนับแต่วันที่ถูกกล่าวหาไม่ลงนามในบันทึกความยินยอม

[การบังคับคดี]

มาตรา ๑๒๓ ในกรณีที่บุคคลซึ่งลงนามในบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๑ ไม่ชำระเงินตาม บันทึกคำยินยอมหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้อธิบดียื่นคำร้องต่อศาลปกครอง เพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตาม บันทึกความยินยอม

ให้ระยะเวลาการบังคับตามบันทึกความยินยอมตามวรรคหนึ่ง มีกำหนดสามปีนับแต่วันที่ผิดนัด ไม่ชำระเงินหรือชำระไม่ครบถ้วนตามบันทึกความยินยอม

[ระเบียบวิธีพิจารณาลงโทษปรับทางปกครอง]

มาตรา ๑๒๔ วิธีพิจารณาลงโทษปรับทางปกครองของเจ้าหน้าที่สอบสวนตามมาตรา ๑๑๘ แบบ คำวินิจฉัยโทษทางปกครองตามมาตรา ๑๒๐ และการจัดทำบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๑ ให้เป็นไป ตามระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองที่กระทรวงคมนาคมกำหนด

ส่วนที่ ๒

โทษทางอาญา

มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขประกาศตามมาตรา ๓๔ หรือหลักเกณฑ์ที่ประกาศ กำหนดตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดประกอบกิจการขนส่งทางรางโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดปลอมแปลงใบอนุญาต หนังสืออนุญาตหรือหนังสือรับรอง ที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดใช้หรืออ้าง ผิดตามวรรคหนึ่งเอกสารอันเกิดจากการกระทำตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง เป็นผู้ปลอมเอกสารตามวรรคหนึ่งด้วย ให้ลงโทษตามวรรคสองแต่กระหนเดียว

มาตรา ๑๒๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการขนส่งทางราง อธิบดี หรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายจากอธิบดี ตามมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๑๐๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับ ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัย การรักษาความสงบ เรียบร้อย ความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ในเขตระบบรถขนส่งทางรางตามมาตรา ๑๐๙ ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการกีดขวางแก่การขนส่งทางราง หรือ ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือความไม่สะดวกแก่การขนส่งทางราง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันทำให้เกิดความเสียหายหรือไร้ประโยชน์แก่การขนส่งทางราง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้ไร้ประโยชน์ เปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนเครื่องหมายแสดงแนวเขต หลักสำรวจ รั้ว เครื่องหมายแสดงระยะ หรือเครื่องอำนวยความสะดวกหรือความปลอดภัย ซึ่งได้ติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในเขตระบบรถขนส่งทางราง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดเกลี้ยบอกเล่าความอันเป็นเท็จให้เลื่องลือหรือส่งข่าวอันเป็นเท็จจนเป็นเหตุให้การเดินรถการขนส่งทางรางไม่อาจกระทำได้ตามปกติ หรือเกิดความล่าช้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ประจำหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๖ ผู้ประจำหน้าที่ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี หรือปฏิบัติหน้าที่ใน ระหว่างที่ถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี ปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๗ ผู้ประจำหน้าที่ ผู้ใดเมื่อมีอุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์รุนแรงเกิดการขนส่งทางราง ไม่แจ้งต่อเหตุต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดี หรือไม่จัดทำรายงานเบื้องต้นเกี่ยวกับอุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใด รถขนส่งทางรางไปดำเนินการโดยไม่ได้จดทะเบียนรถขนส่งทางรางตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดรถขนส่งทางรางที่ไม่แสดงแผ่นป้ายทะเบียนไปดำเนินการตามมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบ ปรับได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในเวลาที่กำหนดแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หากผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาต่อไป

บทเฉพาะกาล

[คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง]

มาตรา ๑๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ(๓) แห่งพระราชบัญญัติ นี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) แห่ง พระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

[การประกอบกิจการขนส่งทางราง]

มาตรา ๑๔๖ บรรดาอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย ให้ยังคงมีอยู่ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๓ ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่ง ประเทศไทย ตามลักษณะและประเภทของการประกอบ กิจการ ขอบเขต การให้บริการ รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการขนส่งทางรางเท่าที่อยู่ในความรับผิดชอบของ การรถไฟแห่งประเทศไทย หรือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตามที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการของการรถไฟ แห่งประเทศไทย หรือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยคำนึงถึงสิทธิและข้อผูกพันที่มีอยู่เดิม รวมทั้ง การพัฒนาเพื่อให้มีการบริการ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๔ ในกรณีที่มีการประกอบกิจการขนส่งทางรางของการรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่ง ประเทศไทย กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการให้สัมปทานหรือทำ สัญญาว่าจ้างผู้ใดเป็นผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ผู้ได้รับสัมปทาน หรือผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถกับการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงมีสิทธิในการประกอบกิจการขนส่งทางรางตาม ขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมตามที่ได้รับสัมปทานหรือสัญญาว่าจ้างเดินรถนั้นต่อไป จนกว่าสัมปทานหรือสัญญา ดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

การประกอบกิจการขนส่งทางรางของผู้ได้สัมปทานหรือสัญญาว่าจ้างเดินรถตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ ภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด ในการนี้ให้ถือว่าผู้นั้นมีสิทธิหน้าที่

และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย และในการกระทำความผิดใดตาม พระราชบัญญัตินี้ ถือเป็นเหตุให้รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางได้ หาก เป็นการกระทำของผู้ได้รับสัมปทานหรือ ผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนสัมปทานหรือ สัญญาว่าจ้างเดินรถนั้นได้

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานหรือผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถตามวรรคหนึ่งรายใดทำความตกลงกับการรถไฟ แห่งประเทศไทย หรือ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อเปลี่ยนแปลงสัญญาสัมปทาน หรือสัญญานั้นให้เป็นการได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีดำเนินการออกใบอนุญาตให้กับผู้รับสัมปทานหรือสัญญา ว่าจ้างเดินรถนั้น โดยให้ได้รับสิทธิ ประกอบกิจการขนส่งทางรางตามขอบเขตการให้บริการเดิมที่คูกรณีได้ตกลงกัน และตาม ระยะเวลาที่เหลืออยู่ ของสัญญาสัมปทานหรือสัญญาว่าจ้างเดินรถ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาสัมปทานหรือสัญญาว่าจ้างเดินรถตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับสัมปทานหรือ ผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดิน รถที่ได้รับการต่ออายุสัญญาสัมปทานหรือสัญญาว่าจ้างเดินรถ ให้ยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับ แต่วันที่มีการต่ออายุสัญญาสัมปทานหรือสัญญาว่าจ้าง เดินรถดังกล่าว และในระหว่างนั้นให้ยังคงให้บริการขนส่งทางรางต่อไปได้ ทั้งนี้ รัฐมนตรีต้องพิจารณาคำ ขอรับใบอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาต

[การกำหนดเขตระบบและเขตปลอดภัยระบบ]

มาตรา ๑๔๕ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อรองรับกรณีที่ยังไม่มีการกำหนดเขตระบบ รถขนส่งทางรางและ เขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง ให้เขตระบบรถไฟฟ้าและเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้า ตามพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่ง มวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ และเขตทางรถไฟตาม พระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ยังคงใช้ บังคับต่อไป

[การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่]

มาตรา ๑๔๖ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปฏิบัติ หน้าที่ให้การรถไฟแห่งประเทศไทย หรือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย หรือผู้ได้รับสัมปทานตามประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ยื่น คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำ หน้าที่ต่ออธิบดีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ได้รับการ ยกเว้นไม่ต้องนำ มาตรา ๘๙ (๒) และ (๔) มาใช้บังคับกับการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่

มาตรา ๑๔๗ ให้อธิบดีดำเนินการให้การรับรองสถาบันฝึกอบรมตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี